

**UCHWAŁA NR XXXIII/282/2021
RADY GMINY GRUDZIĄDZ**

z dnia 25 lutego 2021 r.

w sprawie określenia przepisów porządkowych obowiązujących przy przewozie osób i bagażu środkami publicznego transportu zbiorowego

Na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r., poz. 8) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r., poz. 713 i poz. 1378) określa się, co następuje:

§ 1. Określa się przepisy porządkowe obowiązujące przy przewozie osób i bagażu środkami publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Grudziądz, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grudziądz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Przewodnicząca Rady

Hanna Kołodziej

Przepisy porządkowe obowiązujące przy przewozie osób i bagażu środkami publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Grudziądz

Lp	Spis treści	Temat
1	Rozdział I	Postanowienia ogólne
2	Rozdział II	Obowiązki organizatora i operatora
3	Rozdział III	Prawa i obowiązki pasażera
4	Rozdział IV	Zasady dotyczące przewozu rzeczy i zwierząt domowych
5	Rozdział V	Prawa i obowiązki prowadzącego pojazd
6	Rozdział VI	Odpowiedzialność Operatora
7	Rozdział VII	Informacja o komunikacji gminnej
8	Rozdział VIII	Zasady wnoszenia opłat za przejazd pojazdami lokalnego transportu zbiorowego
9	Rozdział IX	Postępowanie z rzeczami znalezionymi
10	Rozdział X	Kontrola dokumentów przewozu
11	Rozdział XI	Skargi, wnioski, odwołania i reklamacje
12	Rozdział XII	Postanowienia końcowe

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Przedmiotem niniejszego Regulaminu jest określenie zasad korzystania przez pasażerów z usług przewozowych w ramach gminnych przewozów pasażerskich na terenie Gminy Grudziądz.

2. Regulamin określa zakres kompetencji Organizatora przewozów i Operatora oraz treść zawieranej z pasażerem umowy przewozu.

3. Użyte w Regulaminie pojęcia oznaczają:

- 1) **gminne przewozy pasażerskie** – przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych jednej gminy lub gmin sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienia;
- 2) **przewóz o charakterze użyteczności publicznej** – powszechnie dostępna usługa w zakresie publicznego transportu zbiorowego wykonywana przez operatora publicznego transportu zbiorowego w celu bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania potrzeb przewozowych społeczności na dany obszarze;
- 3) **organizator** – Gmina Grudziądz;
- 4) **operator publicznego transportu zbiorowego** – samorządowy zakład budżetowy oraz przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób, który zawarł z organizatorem publicznego transportu zbiorowego umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, na linii komunikacyjnej określonej w umowie;
- 5) **pojazd** – środek transportu wykorzystywany przez Operatora w gminnych przewozach pasażerskich, spełniający wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2016 r., poz. 2022);
- 6) **pasażer** – osoba, która zawarła umowę przewozu;
- 7) **przystanek komunikacyjny** – miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów na danej linii komunikacyjnej, w którym umieszcza się informacje dotyczące w szczególności godzin odjazdów środków transportu, a ponadto, w transporcie drogowym, oznaczone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2020 r., poz. 110 z późn. zm.)
- 8) **linia komunikacyjna** – połączenie komunikacyjne na określonej drodze między przystankami wskazanymi w rozkładzie jazdy;

- 9) **dokument przewozu** – dokument uprawniający pasażera do przejazdu środkiem komunikacji gminnej;
- 10) **taryfa przewozowa** – cennik opłat zawarty w uchwale Rady Gminy Grudziądz w sprawie cen za przewóz osób i bagażu oraz uprawnień do korzystania z ulg w gminnych przewozach pasażerskich;
- 11) **rozkład jazdy** – określony na podstawie prawa przewozowego plan, według którego ma się odbyć kursowanie pojazdów, podawany do publicznej wiadomości.

4. Zasady zdefiniowane w przepisach porządkowych obowiązują w szczególności organizatora przewozów, pasażerów, pracowników prowadzących pojazdy oraz operatora, z którymi Gmina Grudziądz zawarła stosowną umowę o świadczenie usług w ramach publicznego transportu zbiorowego.

§ 2.

Umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży lub spełnienie innych określonych przez Organizatora warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia – przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym.

Rozdział 2. Obowiązki organizatora i operatora

§ 3. Do obowiązków Organizatora należy:

- 1) zapewnienie określonego poziomu jakości i standardu usług przewozowych świadczonych przez Operatora na poszczególnych liniach komunikacyjnych;
- 2) nadzór nad własną i będącą w użytkowaniu operatorów infrastrukturą przystankową, znajdującą się w granicach administracyjnych Gminy Grudziądz;
- 3) analiza i rozpatrywanie skarg oraz wniosków, a także reklamacji dotyczących funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w celu ciągłego podnoszenia jakości wykonywania usług przewozowych.

§ 4. Operatorzy zobowiązani są do zapewnienia podróżnym odpowiednich warunków bezpieczeństwa i higieny oraz wygody i należytej obsługi.

§ 5. Pojazdy eksploatowane w komunikacji gminnej winny być oznaczone:

- 1) logo Gminy Grudziądz z przodu pojazdu od strony drzwi wejściowych;
- 2) logo Operatora;
- 3) indywidualnym numerem taborowym na każdej ścianie pojazdu oraz we wnętrzu na tylnej ścianie kabiny prowadzącego pojazd;
- 4) pojazdy wyposażone w miejsca do przewozu wózków dla osób o ograniczonej zdolności ruchowej i osób niepełnosprawnych winny posiadać piktogramy informujące o tym.

§ 6. Operator zobowiązany jest do utrzymania w sprawności technicznej systemów GPS zainstalowanych w pojazdach.

§ 7. Rozkłady jazdy są umieszczane na przystankach komunikacyjnych, których dany rozkład jazdy dotyczy oraz na stronach internetowych Organizatora transportu.

§ 8. Operatorzy umieszczają w widocznym miejscu pojazdu informację dla pasażerów, o której mowa w § 30.

Rozdział 3. Prawa i obowiązki pasażera

§ 9. Pasażer ma prawo do przejazdu środkami komunikacji gminnej w sposób gwarantujący jego bezpieczeństwo.

§ 10. 1. Pasażer ma obowiązek posiadania w czasie przejazdu ważnego dokumentu przewozu.

2. Ważnym dokumentem przewozu jest:

- 1) bilet zakupiony poprzez telefon komórkowy;
- 2) bilet zakupiony u kierowcy w formie wydruku z kasy fiskalnej - z zastrzeżeniem postanowień § 34;
- 3) dokument uprawniający do przejazdu bezpłatnego;

4) dokument, który opatrzono w logo Gminy, określony w umowie/porozumieniu pomiędzy Gminą a organizatorem imprezy w ramach oferty, o której mowa w § 34.

3. Nieważny jest dokument przewozu zniszczony lub uszkodzony w stopniu uniemożliwiającym jego odczytanie.

4. Nieważny jest bilet imienny, na którym naniesione wcześniej zewnętrzne cechy biletu imiennego (imię, nazwisko i itp.) zostały w jakikolwiek sposób poprawione, zmienione lub usunięte.

5. W przypadku korzystania z uprawnień do przejazdów ulgowych wymagane jest posiadanie, poza dokumentem przewozu, dokument potwierdzający uprawnienie do ww. przejazdów.

6. Pasażer może nabyć bilet u kierującego pojazdem wyłącznie w czasie postoju na przystanku.

§ 11. 1. W przypadku awarii lub uszkodzenia pojazdu pasażerowi, który wniósł opłatę za przejazd przysługuje prawo kontynuowania przejazdu innym pojazdem komunikacji gminnej w tym samym kierunku, na podstawie tego samego biletu.

2. Pasażerowi nie wolno przekazywać swojego biletu innemu pasażerowi ani też posługiwać się biletem otrzymanym od innego pasażera.

3. Pasażer podróżujący z psem asystującym obowiązany jest posiadać certyfikat potwierdzający status psa asystującego i zaświadczenie poświadczające aktualność ustawowo wymaganych szczepień weterynaryjnych.

4. Pasażer kupując bilet u kierowcy albo poprzez telefon komórkowy ma obowiązek okazania kierowcy autobusu, ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnych albo ulgowych przejazdów.

§ 12. W trakcie wsiadania do pojazdu, przebywania w pojeździe i wysiadania z pojazdu pasażer ma obowiązek stosować się do napisów i piktogramów o charakterze porządkowym, które umieszczono wewnątrz i na zewnątrz autobusu oraz poleceń/komunikatów porządkowych, wydawanych przez prowadzącego pojazd.

§ 13. 1. Pasażer wsiada do pojazdu i wysiada z pojazdu wyłącznie na przystankach komunikacyjnych.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach prowadzący pojazd może umożliwić pasażerom jego opuszczenie poza przystankami. W takim przypadku prowadzący pojazd i pasażerowie zobowiązani są do zachowania najwyższej ostrożności.

3. W przypadku zamiaru wejścia do pojazdu lub wyjścia z pojazdu na przystanku komunikacyjnym oznaczonym „n/ż” (dalej: na żądanie) pasażer zobowiązany jest odpowiednio:

a) stanąć na przystanku w miejscu widocznym dla prowadzącego autobus i powinien zasygnalizować chęć wejścia do pojazdu poprzez podniesienie ręki. Wszystkie czynności powinny zostać wykonane z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby kierujący pojazdem mógł bezpiecznie zatrzymać pojazd na przystanku;

b) osoby z widoczną niepełnosprawnością ruchową lub osoby niewidome i niedowidzące poruszające się z białą laską lub psem asystującym zamierzające wsiąść na przystanku „na żądanie” powinny oczekiwać w widocznym dla obsługi pojazdu miejscu, umożliwiającym bezpieczne zatrzymanie pojazdu na przystanku. Obsługa pojazdu ma obowiązek zatrzymać pojazd na tym przystanku, nawet w przypadku braku sygnalizacji takiej potrzeby ze strony osoby niepełnosprawnej;

c) nacisnąć w pojeździe (odpowiednio wcześniej) przycisk sygnalizujący zamiar wyjścia z pojazdu tak, aby prowadzący mógł zatrzymać autobus w strefie przystanku.

4. Na przystankach początkowych pasażer może wsiąść do pojazdu wyłącznie po zakończeniu przez prowadzącego pojazd czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy oraz po zakończeniu przerwy przysługującej prowadzącemu pojazd.

5. Pasażer samodzielnie otwiera drzwi pojazdu wyposażonego w odpowiednio oznakowane przyciski do ich otwierania, jeżeli je posiada. Nie dotyczy to osób niewidomych i niedowidzących, poruszających się za pomocą białej laski lub psa przewodnika.

6. Pasażer powinien wsiąść do pojazdu przednimi drzwiami z wyjątkiem przyczyn technicznych uniemożliwiających wejście do pojazdu. Pasażer może wysiąść z pojazdu wszystkimi drzwiami, po zakończonej sprzedaży biletów. Drzwi w tych pojazdach są specjalnie oznakowane, określając jednoznacznie, czy służą do wsiadania, czy wysiadania.

7. Pasażer nie może korzystać z drzwi stanowiących niezależne wejście do kabiny prowadzącego pojazd.

§ 14. Osoby niepełnosprawne, w tym poruszające się na wózkach inwalidzkich, oraz osoby z wózkami dziecięcymi mogą, w przypadku autobusu wyposażonego w tzw. „przyklęk” umożliwiający obniżenie wejścia do pojazdu podczas postoju na przystanku, skorzystać z tej funkcji technicznej, pod warunkiem, że przed podjechaniem pojazdu na przystanek oczekują na niego w widocznym miejscu i zasygnalizują zamiar odbycia przejazdu, albo przed opuszczeniem pojazdu poinformują o swoim zamiarze prowadzącego pojazd.

§ 15. Pasażerowi nie wolno wsiadać i wysiadać z pojazdu po sygnale odjazdu.

§ 16. 1. Pasażer zajmujący miejsce wyznaczone w pojeździe dla kobiet ciężarnych i osób z dzieckiem na ręku oraz dla osób starszych i niepełnosprawnych zobowiązany jest do jego zwolnienia w razie zgłoszenia chęci zajęcia tego miejsca przez osoby, dla których jest ono przeznaczone.

2. W pojazdach niskopodłogowych, wyposażonych w stanowisko dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, pasażer ma obowiązek umożliwić osobom uprawnionym ustawienie wózka w wyznaczonym miejscu.

3. O ile w pojeździe niskopodłogowym nie ma osoby niepełnosprawnej poruszającej się na wózku inwalidzkim, pasażerowie zobowiązani są do umożliwienia ustawienia wózka dziecięcego na stanowisku dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

4. Jeżeli pojazd jest odpowiednio wyposażony, pasażer poruszający się na wózku inwalidzkim powinien zabezpieczyć się za pomocą pasów bezpieczeństwa.

§ 17. Pasażerom zabrania się:

- 1) podchodzenia do krawędzi platformy przystankowej w momencie podjeżdżania pojazdu na przystanek;
- 2) palenia wyrobów tytoniowych, w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych w pojeździe, na przystankach;
- 3) spożywania posiłków i napojów w pojeździe;
- 4) otwierania drzwi pojazdu podczas jazdy;
- 5) wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu;
- 6) zanieczyszczania i zaśmiecania pojazdu oraz niszczenia jego urządzeń i wyposażenia;
- 7) siadania na barierkach ochronnych zamontowanych w pojazdach;
- 8) przebywania w pojeździe na łyżworolkach, wrotkach, hulajnodze elektrycznej lub deskorolce elektrycznej;
- 9) przebywania w promieniu pracy skrzydeł drzwi w czasie ich uruchamiania oraz przebywania w bezpośrednim sąsiedztwie drzwi sterowanych fotokomórką, w sposób uniemożliwiający ich zamknięcie;
- 10) przebywania na przednim pomoście, poza barierkami wyznaczającymi przestrzeń dla pasażerów i ograniczania widoczności prowadzącemu pojazd;
- 11) nieuzasadnionego używania hamulca bezpieczeństwa i sygnału alarmowego;
- 12) grania na instrumentach muzycznych;
- 13) rażącego zakłócania spokoju w pojeździe;
- 14) wychylania się z pojazdu;
- 15) opierania się o drzwi pojazdu podczas jazdy;
- 16) wykonywania czynności mogących narazić współpasażerów na szkody materialne lub obrażenia ciała;
- 17) wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych.
- 18) przewożenia psów bez aktualnego świadectwa szczepienia przeciwko wściekliźnie, nietrzymany na smyczy i nie mających założonego kagańca, z wyłączeniem psów asystujących, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 426 ze zm.) pod warunkiem, że mają założoną uprzęż.

§ 18. 1. Pasażer zagrażający bezpieczeństwu lub porządkowi w pojeździe, a także uciążliwy lub zachowujący się agresywnie w stosunku do innych pasażerów, który nie stosuje się do poleceń obsługi pojazdu lub upoważnionych osób, zobowiązany jest do opuszczenia pojazdu na wezwanie obsługi lub upoważnionych osób na najbliższym przystanku.

2. W przypadku odmowy żądania opuszczenia pojazdu, kierujący pojazdem lub osoby upoważnione mogą zwrócić się o interwencje do organów porządkowych.

3. Pasażer, który bez uzasadnionej przyczyny spowoduje zatrzymanie lub zmianę trasy pojazdu, zobowiązany jest do uiszczenia opłaty dodatkowej.

Rozdział 4.

Zasady dotyczące przewozu rzeczy i zwierząt domowych

§ 19. Pasażer ma obowiązek prawidłowo ustawić, zabezpieczyć i nadzorować w czasie przejazdu przewożone przez siebie rzeczy, w tym wózki dziecięce oraz zwierzęta domowe i ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe na skutek ich przewożenia.

§ 20. 1. Zabrane ze sobą rzeczy, w tym wózki dziecięce, należy przewozić w sposób niezagrażający bezpieczeństwu i porządkowi w pojeździe, niestwarzający możliwości wyrządzenia szkody, nieprzeszkadzający współpasażerom i nienarażający ich na niewygody.

2. Pasażerowie są zobowiązani ustawić wózki dziecięce w taki sposób, aby nie stwarzać niebezpieczeństwa dla przewożonych w nich dzieci i innych pasażerów. Wózki dziecięce muszą być unieruchomione oraz ustawione równolegle i tyłem do kierunku jazdy.

3. Pasażer z wózkiem dziecięcym, zajmujący miejsce wyznaczone dla osoby na wózku inwalidzkim ma obowiązek ustąpienia miejsca w razie pojawienia się takiej osoby i zajęcia innego bezpiecznego miejsca w pojeździe, w sposób zgodny z zasadami opisanymi w ust. 2.

4. Zabrania się przewożenia w pojazdach:

- 1) przedmiotów w sposób utrudniający podróż innym pasażerom, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom lub uszkodzić albo zanieczyścić pojazd, a także przedmiotów o nieprzyjemnym zapachu, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących oraz innych materiałów niebezpiecznych;
- 2) broni, z wyłączeniem dopuszczenia do przewozu broni będącej w posiadaniu funkcjonariuszy uprawnionych do jej przewozu na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) rowerów, hulajnek elektrycznych, deskorolek elektrycznych;

5. Przewóz rzeczy, wózków dziecięcych, wózków inwalidzkich i zwierząt domowych niezgodny z zasadami opisanymi w niniejszych przepisach jest zabroniony.

§ 21. Na miejscach przeznaczonych do siedzenia nie wolno umieszczać zabranych ze sobą rzeczy i zwierząt domowych.

§ 22. 1. Postanowienia przepisów porządkowych o przewozie rzeczy stosuje się odpowiednio do przewozu zwierząt domowych.

2. Zwierzęta domowe uciążliwe dla pasażerów (np. z powodu hałasu, zapachu itp.) mogą być przewożone pod warunkiem, że zostały umieszczone w odpowiednim pojemniku (np. w koszu, skrzynce, klatce), zapewniającym odizolowanie zwierzęcia od pasażerów.

Rozdział 5.

Prawa i obowiązki prowadzącego pojazd

§ 23. 1. Prowadzący pojazd ma obowiązek znać postanowienia niniejszych przepisów porządkowych.

2. Prowadzący pojazd ma obowiązek noszenia podczas pracy ubioru obowiązującego u Operatora.

§ 24. Prowadzący pojazd ma obowiązek udzielenia informacji pasażerowi o przebiegu linii komunikacyjnej lub jej nagłej zmianie oraz o miejscu wywieszenia w pojeździe informacji o taryfach i wyciągu z przepisów porządkowych przewozów, chyba że udzielenie tych informacji w sposób istotny mogłoby naruszyć bezpieczeństwo jazdy lub spowodować opóźnienie w realizacji rozkładu jazdy.

§ 25. 1. Prowadzący autobus zobowiązany jest do równoległego podjazdu autobusem do krawędzi przystankowej, o ile taka jest, tak aby podłoga autobusu znajdowała się jak najbliżej krawędzi przystankowej, z wyjątkiem sytuacji, gdy:

- 1) stan nawierzchni zatoki przystankowej lub jezdni uniemożliwia taki podjazd;
- 2) zatoka przystankowa blokowana jest przez inne pojazdy;
- 3) przy krawędzi przystanku zebrały się wody opadowe, a podjazd zagraża zabrudzeniem pasażerów;
- 4) osoby oczekujące na przystanku staną zbyt blisko krawędzi, tak że podjazd pojazdu groziłby uderzeniem któregoś z pasażerów lusterkiem.

2. W przypadku pojazdu niskopodłogowego wyposażonego w rampę prowadzący pojazd zobowiązany jest do udzielenia pomocy przy wsiadaniu i wysiadaniu osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich.

3. W przypadku zamiaru skorzystania z przejazdu przez osobę niewidomą lub niedowidzącą, poruszającą się za pomocą białej laski lub psa przewodnika, prowadzący pojazd zobowiązany jest do otwarcia wszystkich drzwi pojazdu, aby pasażer nie musiał korzystać z przycisków otwierania drzwi, o ile pojazd jest w nie wyposażony oraz podania głosowego komunikatu o numerze linii i kierunku.

4. Przed ruszeniem pojazdu z przystanku prowadzący pojazd musi poprzedzić ten zamiar akustycznym sygnałem odjazdu. Informacja ta nie dotyczy pojazdów wyposażonych w automatyczny system informacji o zamykaniu drzwi.

5. Sygnał odjazdu może nastąpić dopiero po uprzednim sprawdzeniu, czy wszystkie osoby wsiadające są już wewnątrz pojazdu, a wysiadające opuściły pojazd.

6. Prowadzącemu pojazd zabrania się ruszania z przystanku przed zamknięciem wszystkich drzwi.

7. W przypadku błędnych zapowiedzi głosowych oraz błędnych informacji wyświetlanych na wyświetlaczach prowadzący pojazd zobowiązany jest do ich bieżącego korygowania.

§ 26. W przypadku naruszenia porządku prowadzący pojazd zobowiązany jest do podjęcia niezbędnych działań mających na celu usunięcie z niego osób stanowiących zagrożenie dla pozostałych pasażerów oraz powiadomienia o zaistniałym fakcie odpowiednich służb porządkowych.

§ 27. Prowadzący pojazd, po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy (z wyjątkiem przerw technicznych lub przerw ustawowych), obowiązany jest niezwłocznie podjechać do przystanku dla wsiadających w celu umożliwienia osobom oczekującym zajęcia miejsca w pojeździe.

§ 28. Kierującemu pojazdem zabrania się podczas jazdy:

- 1) palenia wyrobów tytoniowych, w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych w pojeździe;
- 2) spożywania posiłków i napojów;
- 3) otwierania drzwi pojazdu;
- 4) rozmów przez telefon komórkowy;
- 5) rozmów z pasażerami z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w § 24;
- 6) przewożenia pasażerów w kabinie prowadzącego pojazd, z wyłączeniem osób prowadzących szkolenie w zakresie techniki jazdy;
- 7) otwierania drzwi poza przystankami w celu umożliwienia wsiadania i wysiadania pasażerom, z wyjątkiem sytuacji, o których mowa w § 13 ust. 2.

Rozdział 6. Odpowiedzialność Operatora

§ 29. Operator nie ponosi wobec pasażerów odpowiedzialności za szkody spowodowane:

- 1) jazdą bez trzymania się przeznaczonych do tego uchwytów lub poręczy;
- 2) przebywaniem na stopniach pojazdu podczas jazdy;

- 3) wsiadaniem do pojazdu po sygnale odjazdu;
- 4) innymi zachowaniami wymienionymi w § 17 oraz § 19.

Rozdział 7.

Informacja o komunikacji gminnej

§ 30. 1. Organizator zobowiązany jest do udzielania informacji o zasadach funkcjonowania gminnego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej oraz o warunkach korzystania z usług przewozowych, w miejscach powszechnie dostępnych, między innymi:

- 1) na przystankach - w zakresie rozkładów jazdy na zasadach określonych w umowach z operatorami;
- 2) w budynku Gminy Grudziądz - w zakresie dotyczącym taryfy, opłat dodatkowych, rozkładów jazdy, połączeń komunikacyjnych, Regulaminu przewozów, uprawnień do ulg i zwolnień z opłat za przejazdy, sposobu składania skarg, wniosków, reklamacji i odwołań, czasu pracy, danych teleadresowych Organizatora oraz aktualnych komunikatów;
- 3) na stronie internetowej Gminy Grudziądz - w zakresie dotyczącym rozkładów jazdy, przepisów porządkowych, taryfy opłat, opłat dodatkowych, sposobu składania skarg, wniosków, reklamacji i odwołań, uprawnień do ulg i zwolnień z opłat za przejazdy, aktualnych komunikatów, w tym komunikatów o zmianach w sieci komunikacyjnej.

2. Operatorzy, w sposób uzgodniony z Organizatorem, informują pasażerów:

- 1) wewnątrz pojazdów - o taryfie opłat, opłatach dodatkowych, wyciągu z przepisów porządkowych, zmianach w funkcjonowaniu komunikacji realizowanej przez operatora;
- 2) u dyspozytora operatora - o rozkładach jazdy i o zmianach w funkcjonowaniu komunikacji realizowanej przez Operatora.

Rozdział 8.

Zasady wnoszenia opłat za przejazd pojazdami lokalnego transportu zbiorowego

§ 31. 1. Uprawnienia do przejazdów bezpłatnych i ulgowych wynikają z przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2018 r., poz. 295) oraz Uchwały Rady Gminy Grudziądz w sprawie uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej.

2. Zasady taryfowe przy przejazdach transportem zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej wynikają z obowiązującej Uchwały Rady Gminy Grudziądz w sprawie cen za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej.

§ 32. 1. Pasażer ma obowiązek posiadania biletu ważnego w strefie taryfowej lub w strefach taryfowych, w których realizuje przejazd.

2. Pasażer posiadający uprawnienia do przejazdów ulgowych uiszcza opłatę za przejazd biletami ulgowymi.

3. Pasażerowi, który wniósł opłatę za przejazd w przypadku posiadania uprawnień do bezpłatnych przejazdów, oraz pasażerowi, który wniósł pełną opłatę za przejazd w przypadku posiadania uprawnień do ulgowych przejazdów, nie zwraca się uiszczonych należności.

§ 33. 1. Operator stosuje rodzaje biletów jednorazowych wg obowiązującej uchwały Rady Gminy Grudziądz w sprawie wysokości opłat za przejazdy gminnym transportem zbiorowym.

2. Wszystkie bilety jednorazowe wskazane w uchwale Rady Gminy Grudziądz, o której mowa w ust. 1, występują w formie wydruku z kasy fiskalnej albo biletu pozyskanego za pomocą telefonu komórkowego.

3. Bilety jednorazowe czasowe upoważniają do przesiadek w czasie ważności biletu z zastrzeżeniem, iż czas przeznaczony na przesiadkę nie przedłuża okresu ważności biletu.

4. Bilety jednorazowe są ważne:

- 1) w przypadku biletów zakupionych u kierowców - od momentu sprzedaży przez kierowcę do czasu podanego na bilecie;

2) w przypadku pozyskania biletu elektronicznego za pomocą telefonu komórkowego - do czasu określonego w bilecie elektronicznym albo linii komunikacyjnej.

5. Sprzedaż biletu papierowego sprzedawanego przez kierowcę dokonywana jest pod warunkiem posiadania przez pasażera odliczonej ceny zakupu za bilet lub bilety. W przypadku braku spełnienia warunków przez pasażera tj. braku posiadania odliczonej ceny zakupu, sprzedaż biletu lub biletów jest możliwa tylko w przypadku, gdy kierowca posiada środki pieniężne umożliwiające zwrot nadpłaty za zakup przez pasażera biletu lub biletów.

6. Sprzedaż biletu jednorazowego możliwa jest również w sposób bezgotówkowy przy użyciu terminala płatniczego.

§ 34. 1. Bilety elektroniczne w telefonie komórkowym są ważne - z unikalnym kodem numerycznym. W przypadku biletów sprzedawanych przez prowadzących pojazdy, biletami są wydruki z kas fiskalnych.

2. Do przejazdów upoważniają także hologramy, emitowane zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Grudziądz w sprawie ustalenia niektórych opłat za usługi (przejazdy grupowe, specjalne itp.), umieszczane na identyfikatorach, legitymacjach służbowych i innych dokumentach wystawianych przez jednostki zewnętrzne.

3. Pasażerowie korzystający z papierowego biletu jednorazowego, zakupionego u prowadzącego pojazd w formie wydruku z kasy rejestrującej, nie mają obowiązku kasowania biletów w kasowniku o ile znajduje się w autobusie.

4. Pasażer korzystający z elektronicznego biletu jednorazowego, zakupionego przez telefon komórkowy, ma obowiązek zakończyć proces jego pozyskiwania niezwłocznie po wejściu do pojazdu i okazaniu go kierującemu pojazdem.

5. Bilet należy zachować przez cały czas trwania przejazdu.

§ 35. 1. Czas, w którym pasażer jest uprawniony do korzystania z danego środka publicznego transportu zbiorowego określany jest na podstawie wydruku z kasy rejestrującej.

2. Czas, w którym pasażer jest uprawniony do korzystania z danego środka komunikacji gminnej na podstawie biletu zakupionego przez telefon komórkowy, określają dane: linia, dzień, miesiąc, rok, godzina, minuta i sekunda pozyskania biletu oraz okres jego ważności.

§ 36. 1. Bilety okresowe można nabyć najwcześniej na 30 dni przed terminem rozpoczęcia ich ważności. Termin 30 dni nie znajduje zastosowania w sytuacji zmiany taryfy biletowej. W takim wypadku informację o możliwości zakupu biletów okresowych wg nowej taryfy biletowej Organizator umieści w siedzibie Gminy Grudziądz, na stronie internetowej Gminy Grudziądz oraz w mediach.

2. Wzrost cen biletów okresowych w okresie ich ważności nie powoduje obowiązku dopłaty.

Rozdział 9.

Postępowanie z rzeczami znalezionymi

§ 37. 1. Pasażer, który znalazł rzecz w pojeździe komunikacji gminnej, ma obowiązek oddać ją obsłudze pojazdu.

2. Prowadzący pojazd ma obowiązek przekazać rzeczy znalezione w pojeździe do biura rzeczy znalezionych Operatora.

3. Znalazcy przysługuje prawo sprawdzenia, czy prowadzący pojazd przekazał znaną i otrzymaną od niego rzecz do biura rzeczy znalezionych.

4. W przypadku podejrzenia, że pozostawiony w pojeździe przedmiot może stanowić potencjalne zagrożenie, należy nie dotykać tego przedmiotu i niezwłocznie poinformować o zaistniałym fakcie prowadzącego pojazd, który może zażądać opuszczenia pojazdu przez pasażerów i powiadomi stosowne służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.

§ 38. 1. Operator ma obowiązek prowadzić biuro rzeczy znalezionych.

2. W pojazdach powinna się znajdować w widocznym miejscu informacja, do kogo i kiedy należy się zwracać w sprawie rzeczy znalezionych.

3. W sprawach dotyczących rzeczy znalezionych, nieuregulowanych w niniejszych zasadach, stosuje się powszechnie obowiązujące w tym zakresie przepisy.

Rozdział 10.

Kontrola dokumentów przewozu

§ 39. 1. Uprawnione do kontroli biletów są osoby upoważnione przez Operatora, legitymujące się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu zawierającym informacje wynikające z ustawy Prawo Przewozowe.

2. Kontrola może być przeprowadzona przez co najmniej 2 kontrolerów w jednym pojeździe.

3. W czasie korzystania ze środków komunikacji gminnej pasażerowie zobowiązani są do posiadania i okazania w trakcie kontroli ważnego biletu lub telefonu komórkowego z wyświetloną na ekranie informacją o zakupionym bilecie o wartości zgodnej z obowiązującymi cenami biletów.

4. W przypadku przejazdu ulgowego lub bezpłatnego, pasażerowie zobowiązani są dodatkowo do posiadania i okazywania na wezwanie osoby upoważnionej dokumentu uprawniającego do takiego przejazdu.

5. Przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty.

6. W razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu osoba upoważniona do kontroli ma prawo żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości podróżnego.

7. W przypadku wezwania do zapłaty, umorzeniu podlega opłata dodatkowa i należność na przewóz, jeżeli podróżny udokumentował nie później niż w terminie 7 dni od dnia przewozu, uprawnienia do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu albo dokument przewozu, którego nie posiadał podczas przejazdu.

8. W razie uiszczenia opłaty dodatkowej w terminie wyznaczonym w wezwaniu do zapłaty, opłata dodatkowa podlega umorzeniu po wniesieniu opłaty manipulacyjnej określonej w Uchwale Rady Gminy w sprawie sposobu ustalenia wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej.

9. W razie nieokazania dokumentu, o którym mowa w ust. 5 osoba upoważniona do kontroli, ma prawo ująć podróżnego i niezwłocznie oddać go w ręce Policji lub innych organów porządkowych, które mają zgodnie z przepisami prawo zatrzymania podróżnego i podjęcia czynności zmierzających do ustalenia tożsamości pasażera.

10. Do czasu przybycia Policji lub innych organów porządkowych, pasażer obowiązany jest pozostać w miejscu przeprowadzania kontroli albo w innym miejscu wskazanym przez organizatora albo osobę przez niego upoważnioną.

11. W razie uzasadnionego podejrzenia, że dokument przewozu albo dokument uprawniający do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego jest podrobiony lub przerobiony osoba upoważniona do kontroli ma prawo zatrzymać dokument za pokwitowaniem oraz przesłać go prokuratorowi albo Policji, z powiadomieniem wystawcy dokumentu.

Rozdział 11.

Skargi, wnioski, odwołania i reklamacje

§ 40. 1. Skargi, wnioski, odwołania i reklamacje pasażerów w sprawach związanych z funkcjonowaniem komunikacji gminnej rozpatruje Organizator lub inna osoba przez niego upoważniona niezwłocznie, nie dłużej jednak niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania ich, z wyjątkiem sytuacji, w której z przyczyn niezależnych od Operatora sprawa wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego. W takim przypadku Operator w terminie 21 dni informuje Organizatora o sposobie załatwienia sprawy.

2. Skargi, wnioski, odwołania i reklamacje można składać osobiście, pisemnie na adres Operatora lub na adres elektroniczny: komunikacja@gminagrudziadz.pl.

3. Skargi i wnioski pasażerów w sprawach związanych z funkcjonowaniem komunikacji gminnej rozpatruje także właściwy Operator w zakresie swoich kompetencji.

4. Skargi, wnioski, odwołania i reklamacje przesyłane drogą pocztową lub elektroniczną muszą zawierać dane osobowe wnoszącego, tzn. imię, nazwisko, adres pocztowy i zgodę na przetwarzanie danych osobowych.

Rozdział 12.

Postanowienia końcowe

§ 41. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych przepisach zastosowanie mają przepisy powszechnie obowiązującego prawa, w szczególności: ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r., poz. 1740), ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r., poz. 8), ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1944 ze zm.), Uchwały Rady Gminy Grudziądz w sprawie cen za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej i Uchwały Rady Gminy Grudziądz w sprawie uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej.

Uzasadnienie

1 stycznia 2021 r., Gmina Grudziądz przejęła rolę organizatora publicznego transportu zbiorowego. Tym samym obowiązek stworzenia nowych regulacji prawnych dotyczących organizacji i funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego.

Przedłożony projekt Uchwały Rady Gminy w sprawie określenia przepisów porządkowych obowiązujących przy przewozie osób i bagażu środkami publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej reguluje :

- 1) Postanowienia ogólne;
- 2) Obowiązki organizatora i operatora;
- 3) Prawa i obowiązki pasażera;
- 4) Zasady dotyczące przewozu i zwierząt domowych;
- 5) Prawa i obowiązki prowadzącego pojazd;
- 6) Odpowiedzialność Operatora;
- 7) Informacja o komunikacji gminnej;
- 8) Zasady wnoszenia opłat za przejazd pojazdami lokalnego transportu zbiorowego;
- 9) Postępowanie z rzeczami znalezionymi;
- 10) Kontrola dokumentów przewozu;
- 11) Skargi, wnioski, odwołania i reklamacje;
- 12) Postanowienia końcowe.

Projekt Uchwały Rady Gminy w sprawie określenia przepisów porządkowych obowiązujących przy przewozie osób i bagażu środkami publicznego transportu zbiorowego został przygotowany na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U. z 2020 r., poz. 8), który stanowi :

W odniesieniu do gminnego regularnego przewozu osób oraz przewozów osób i bagażu taksówkami przepisy porządkowe określa rada gminy, a na terenie miasta stołecznego Warszawy – Rada miasta stołecznego Warszawy.